

Kéziratok, a melyek nem adatk vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. szeptember 18.

35. Szám.

Egy pofon szavazáskor.

Prekmurjében az eddig lefolytatott szavazásokat soha semmiféle kellemetlen incidens sem zavarta meg. A választások, illetőleg a szavazások mindig tisztán szabadon folytak le, azokat semmiféle egyéni akció nem sértette meg.

Annál súlyosabb beszámítás alá esik azon jelenség, mely a most legutóbb folytatott „turniscei“ választóit tette oly megbélyegezetté, hogy arra csak a legnagyobb sajnálattal tudunk vissza emlékezni.

Ismét csak egy tapasztalattal lettünk gazdagabbak mi prekmurjeiek, tudniillik azzal a folyton meg-meg ismétlődő észrevezéssel, hogy nálunk semmiféle funkció elvégzésére alkalmas ember nem kapható, tehát minden működéshez idegen elméket kell alkalmazni!

Prekmurjével szemben ez az általános felfogás és meggyőződés!! Ebbe mi már beleértük magunkat, nem lármázunk ellene, bölcsen tudván azt, hogy okos ember mezitláb nem megy a csalán közé! Türtünk eddig, de mivel már oda jutottunk, hogy ütnek, pofoznak bennünket, kénytelenek vagyunk szavunkat felemelni s oda kiáltani a világ elé, hogy „tovább ne! többé ne!“

Az történt, hogy a választási elnök, aki Turniscsén választást vezetett, egy hetvenkét esztendő, köztisztviselőben élő, becsületes polgár úgy arcul csapott, hogy az beleszédült a csapásba s első pillanatban az őt ért szégyenletes inzultus hatása alatt azt sem tudta, mi tévő legyen! A szavazó közönséges prekmurjei polgár ember, csak elemi iskolákat végzett. A szavazó bizottság elnöke, aki az arculcsapást leadta, egy járásbíró Dolnja-Lendaván. A két egyén között a különbség szemmel látható, kézzel fogható!

Mik a kötelességek és a jogok úgy egyik részről, mint a másik fél részéről, azt ma majdnem mindenki tudja? Az elnök kezében minden hatalom megvan, hogy a bűnöző szavazóval szem-

POLITIKAI ÉLET.

A Népszövetség megkezdte üléseit Genfben.

Összesen negyvenhét állam delegátusai vannak jelen. Elnökké Uruguay delegátusa Gvarzira lett. A politikai albizottságelnöke Gróf Apponyi Albert lett.

A Népszövetség mostani ülészakánának egyik első fontos mozzanata volt Hollandia javaslata, melyben a leszerelés kérdésének eredményes megoldását követeli. Ez a javaslat a kis államoknál nagy tetszéssel találkozott, mert a hollandi külügyminiszter azt is kijelentette, hogy a kis államok nem hajlandók a Népszövetségben oly szerepet betölteni, mint ha csak a nagyhatalmak játékszerrei volnának.

Lengyelország azt javasolta, két pontban, hogy ezután minden háború tilos legyen, továbbá, hogy minden vitás kérdést békés úton kell elintézni.

Követelik a kis államok, hogy a Népszövetségnek ez legyen a célja és feladata.

Ezek a javaslatok a nagy hatalmaknál ellenzésre találtak s azokat nem fogdták el tárgyalás alapjául.

Francia és Németország

közeledésének ügye újabban nagy lépésekkel haladt előre.

ben felléphessen! De oly nagy bűncselekmény a szavazásnál el nem követhető, hogy az elnök ott momentán felpofozhassa a szavazót! Azért meg pláne nem, hogy a nyolcadik ládikába nem dugta be a kezét, hanem e helyett üres tenyerét mutatta fel. Ezért más megtorlás jár, ami nem meggyalázó, nem embertelen!!

Itt, nálunk Prekmurjében az emberek között még nincs meg bizonyos légköri béke, amely pedig annyira óhajtott volna. Ámde, Uraim! pofonokkal nem lehet béke propagandát csinálni! Ily formán joggal kérdezhajjuk mi prekmurjeiek, hogy hol vagyunk még azon idő teljességétől, amidőn igazán átérzve, tel-

Törökországban

Kemal pasa köztársasági elnököt megakarták gyilkolni. A merénylők fel akarták robbantani a vonatot, melyen az elnök Konstantinápolyból Angorába utazott volna. A merényletet felfedezték és a merénylőket letartóztatták.

A jugoszláv—magyar tárgyalások

szeptember huszadikán megkezdődnek Budapesten. Marinkovics és Valkó külügyminiszterek genfi tanácskozása után Beográdban teljes bizalommal tekintenek a tárgyalások elé.

Az Albán

köztársaság elnöke Achmed Zogu amnesztiát adott az ország valamennyi politikai bűnösének, csak a kommunistáknak s Fau-Nolli előbbi miniszterelnöknek és társainak nem.

Kedves prekmurjei választók!

Láttatok más pártok működését és megszavaztatok bizalmatokat a kormány pártnak, vagyis Nemzeti Radikális pártnak. Ugyan nem értük el a kívánt összegű szavazatot és így nem nyertük el saját jelöltünket sem, aki a parlamentben érdekeinket kép-

jes meggyőződéssel eimondhasuk, hogy most béke van nálunk és köztünk!

Nagy hiba volt ez az arculcsapás, nekünk ez mindnyájunknak nagyon fáj! Mivel lehet ezt menteni, e pillanatban? nem tudjuk! Mi is annak a tudatnak a hatása alatt állunk, hogy így soha sem fogjuk egymást megérteni s így soha sem lesz köztünk béke! Az az egyén — legyen az bármily nagy tudással felruházva — aki így működik, az nem vezethet bírói funkciót, tehát az nem ítéltet; aki pedig nem ítéltet, az nem lehet őre az igazságnak!

Bíró Ur! Ön Prekmurje közönsége előtt letett jögi vizsgáján elbukott!! Pr. M.

viselné; azonban elértük, hogy a jövődöbéli kormány, aki továbbra is a radikális párt kezében marad ezt tekintetbe fogja venni annyiban, hogy a legszükségesebb követeléseinket teljesíteni fogja.

Nagyobb eredményre számítottunk, de azoknak tévedése, akik nem tudják, hogy mennyit tesz a közös működés, továbbá azok, akik a szavazásnál részt nem vettek, meggátoltak bennünket célunk elérésében, mely célért mindent feláldoztunk.

Őszinte köszönetet mondunk mindnyájuknak, akik kötelességüket teljesítették. A többieknek pedig, akik ezen választásnál azok ígéreteinek felültek, akik az olyan pártokat képviselik, melyek egyáltalán önök részére semmit elérni nem tudnak, ajánljuk és felhívjuk, hogy a jövőben csatlakozzanak hozzánk, ahhoz a fronthoz, amely a munka és egyenlőség frontja.

A Muraszombati Nemzeti Radikális Párt titkári hivatala.

SOSTAREC FERENCZ,
járás NRS képviselőjelöltje.

TORMA.

„Közismert“ fiatal ur, aki mindenütt feltűnést szeret keltetni s mondjuk minden lében kanál, leakarja magát fényképeztetni.

„Mondja csak, kérem, hogyan érvényesülök a képen jobban, ha egész figurámat mutatom, vagy csak a fejemet?“

„Legjobb lesz talán fej nélkül, a figura maradhat“. Lőn a válasz.

„Alkoholista“ barátunk végre bekerült az ispitálba.

„Ejnye, ejnye, maga javíthatatlan, hát már megint csak iszik?“ — Így, a Doktor Bácsi.

„Hát most ide figyeljen!“

„Még egyszer felveszem, de most egy szóval megtiltom, hogy többé szeszestalt igyék!“

„Kedves, jó Doktor Ur, hát ha egy szóval nem, akkor talán lehetne úgy külön egy kis szeszt, meg azután valami italt bevenni?“

„Doktor Ur, kérem, az én anyósom örökké mindig beszél, már nem győzöm hallgatni.“

„Nem lehetne-e ezen valahogy segíteni?“

„Nem, kérem, ez új betegség, ő szótöbbségben szenved.“

Választási kimutatás 1927. szept. 11.-éről:

Választások után.

A várva-várt napok elértek, illetve elmúltak. A nagy várakozásnak, mint most tűnik ki, tényleg volt alapja. Az az — soktól nem várt — eredmény, melyet Prekmurje népe állított fel, tényleg bebizonyítja, azaz hogy meghazudtoltja azokat, kik őt államellenes elemként Beográdban fekete listára állították. Prekmurje népe *lovagiasan* mutatta meg, hogy igenis nem állambontó, hanem egyike az államalkotó elemeknek, mert szavazott azzal a párttal, mely szept. 11.-én legtöbb mandátummal került ki a választásokból. S ezzel, ha nem is teljesen, de megmutatta, hogy igenis akar és dolgozik azokért és azokkal, kik az ő nemes szívének dobogását megértik, kik sajtó sebeit gyógyító irral kenni s nem rozsdás szerszámmal hasogatni, tépni akarják.

Eltekintve egyes szabálytalanságoktól, mit a választási elnökök, illetve bizottsági tagok agitációja folytán követtek el, a választások simán folytak le. Független demokraták utolsó három napi elszánt agitációja (még a választás helyén is) szülte a majdnem kétezer szavazatot. Ha az általunk támogatott radikális párt is oly erővel dolgozna, akkor ezeröttszáz szavazattal szaporodott volna. Klerikálisok sok helyt demagógikus propagandája adott csak több szavazatot nekik a radikálisokénál. Mégis a győzelem, érte erkölcsi, a radikálisoké. Hogy mandátumhoz nem jutottunk sebj, de „államellenes” jelzőnk letűnt, ahogy letűnt, radicsék és a demokraták csillogása is.

Sajnos, a népünk még ma is csökönyös. Miért szavaz le a szocialista, miért a hivatalnok? Mindenik helyzetének javulását ezzel akarja elérni. Csak éppen gazdátársadalmunk nem akarja belátni ezt, inkább ül otthon. S ez baj. De ha két evangélikus pap szembehelyezkedését látjuk, akkor a laikustól rossznéven ne vegyük. Reméljük azonban, hogy a belátás ezután fokozódni fog a jövőben nem a szereplési vágy, vagy a lekötöttség, de a nép érdeke fog lenni a kitűzött cél akkor a mellékeltnél jobb kimutatással szolgálhatunk.

Legyünk büszkék Prekmurcekre a fényes haladásért, mert a köszönet érte így sem maradhat el.

HIREK.

— Cipóth Gizella kisasszony és Koltai István úr helybeli adótiszt f. hó 12 tartották eljegyzésüket. Sok boldogot kívánunk nekik.

— Halálozás. Régi barátunkat, Wohlfarth Lajos ur mérnököt kiragadta a

Folyó szám	Választási hely	Szavazatok száma	Leadott szavazatok sz.	Dr. Antén Korošec	Stjepan Radič	Dr. Ludvik Pivko	Dr. Lothar Mühleisen	Dr. Rudolf Ravnik	Josip Petejan	Vinko Mörderdorfer	Franjo Zagorski
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	Bodonci	655	333	46	32	79	6	150	13	5	2
2	Cankova	590	331	233	7	43	20	23	2	1	2
3	Domanjševci	356	182	3	3	23	9	143	—	—	1
4	Fokovci	902	285	29	65	42	23	119	2	2	3
5	Gederovci	331	236	180	3	29	3	17	2	1	1
6	Gornja Lendava	902	362	201	9	126	7	11	6	—	2
7	Gornji Petrovci	893	494	32	6	369	10	72	4	—	1
8	Krog	660	479	444	3	15	2	14	—	1	—
9	Kupšinci	393	257	144	2	4	1	106	—	—	—
10	Kančovci	231	120	20	3	8	1	87	—	—	1
11	Križevci	611	356	2	3	8	1	335	5	2	—
12	Kruplivnik	458	223	88	17	17	5	90	6	—	—
13	Kuzdobljanje	713	335	127	1	163	15	22	4	2	1
14	Markovci	447	186	79	3	37	6	58	1	1	1
15	Martjanci	794	384	173	33	23	7	140	3	4	1
16	Moščanci	324	142	11	23	67	4	29	7	1	—
17	Murska Sobota	1003	540	202	33	75	12	191	20	2	5
18	Pečarovci	579	360	133	18	20	11	156	16	4	2
19	Pertoča	778	447	312	12	48	58	10	6	1	—
20	Predanovci	367	257	11	9	81	4	152	—	—	—
21	Puonci	569	372	27	28	6	1	303	6	—	1
22	Sv. Jurij I.	176	91	62	1	19	8	—	1	—	—
23	Sv. Jurij II.	850	486	196	11	87	175	14	1	2	3
24	Šalovci	730	368	18	9	65	13	257	4	1	1
25	Tišina	421	298	242	1	50	1	4	—	—	—
Összesen		14733	7927	3015	335	1504	403	2503	109	30	28
1	Beltinci	870	594	484	24	58	4	19	1	—	4
2	Bogojina	738	562	493	4	18	6	37	1	—	3
3	Bratonci	554	428	407	2	15	—	3	1	—	—
4	Čentiba	758	358	27	26	37	120	118	16	13	1
5	Črensovci	1129	862	810	3	18	8	14	2	5	2
6	Dobrovnik	769	373	115	10	106	28	108	2	3	1
7	D. Lendava	875	501	64	30	42	29	306	27	1	2
8	Gaberje	809	432	204	25	52	61	77	9	3	1
9	Gomilice	479	366	321	2	24	2	13	1	—	3
10	Kobilje	491	263	91	17	58	62	32	2	1	—
11	Odranci	623	470	422	4	36	3	4	—	—	1
12	Turnišče	910	413	307	5	3	4	89	5	—	—
13	V. Polana	460	362	313	5	7	9	23	3	—	2
Össz. D.-Ledavai járás		9465	5984	4058	157	474	336	843	70	26	20
Össz. M.-Sobotai járás		14733	7927	3015	335	1504	403	2503	109	30	28

Megválasztott: Prekmurjében Klekl J. és Jerič I. klerikális, Maribori kerületben 13 klerikális, 2 pribičevičista (SDS), 1 szocialista;

Az egész országban megválasztott: Radikális 112, Davidovič 61, Radič 62, Pribičeviček 23, klerikálisok 21, muzulman (Spaho) 18, földmives 9, német 6, horvát blokk 2, szocialisták 1, montenegroi 1, Pucelj 1,

természet-kérlelhetetlen keze az élők sorából. Nyugodjék békében. A b. családja fogadja részvétünket.

— Baleset vadászat közben. Hartner Nándorné öngyógyasága cserkészés közben eltévedt (visszapattant) serétektől fején, mellén megsebesült. A sebzelek állítólag veszélytelenek. Kívánunk mielőbbi teljes felgyógyulást.

— Cséplőgép levágta a lábát. Cipót József mlajtincei gazda 9 éves kisleánya egy észrevétlen pillanatban felszaladt Cipót testvérek cséplőgépjére, mely térben levágta lábát. Csodálatos, hogy a herefejtő kicsi lukján ez megtörténhetett. A gépen senki nem volt, mert már tisztogatott, a kis lányt felszaladni még a jelenlevő anyja sem vette észre. Felelősség senkit nem terhel.

— Ki lesz a magyar király? Prága. „Lidova Politika“ Bratislavai (Pozsony) újság írja, hogy Habsburg Ottónak kezeihez jutott annak az írásbeli megállapodásnak a fogalmazványa, amely megállapodás lord Rothermere és a magyar nemesség között jött létre. Ennek értelmében, ha sikerül a trianoni békeszerződést megváltoztatni s helyre állítani a magyar királyságot, akkor a lord ifjabbik fiát fogják a magyar királyi trónra ültetni. Ezt a megállapodást háromszáz magyar mágnás írta alá. A fiatal lord már szorgalmasan tanulja a magyar nyelvet s abban már szép előhaladást tett. A pozsonyi lap azt is tudni véli, hogy a magyar kormány a »Népszava« című lapot betiltással fenyegette meg, ha erről a dologról írni merészelne.

— Novisadi temetés. A novisadi repülőternek immár harmadik szerencsétlenül járt parancsnokát Petrovics Zsivorad alezredest fényes katonai pompával temették el. A temetésen részt vett Ófelsége a király s valamint a svájci hadsereg képviselője is. A király koszorút is küldött a hős katonakoporsójára.

— A magyarok lord Rothermerének. A magyarok hálatiszteletük nyilvánít-

tásaképpen egy sok kötetből álló díszes albumot küldtek a lordnak, melyet mondhatni az egész Magyarország aláírt. Az album súlya tizenöt métermássa. Rothermere lord nagy örömmel fogadta el a magyarok ajándékát.

— Milliós sikkasztás a belügyminiszteriumban. Beograd. A belügyminiszterium volt pénztárosát Sztepics Simeont letartóztatták, mert kiderült róla, hogy a reá bízott pénzekből egy millió hatszázötvenezer dinárt elsikkasztott. A pénztáros azzal védekezik, hogy több fénykép másolatát mutatja fel, melyekkel azt akarja bizonyítani, hogy ő a pénzeket felsőbb parancsokra és utalványozásora erre-arra elfizette. Az ügy érdekesen bonyolódik.

— A király serleg nyertese a novisvádi repülő versenyen. Kotorac pilóta őrmester kilenc óra és hat perc alatt tette meg a Novisvádi—Szkoplje—Novisvádi 1407 kilométernyi utat s ezzel megnyerte a király serlegét.

— Esküvő. A murskasobotai aranyifjúság mindig vigkedélyű tagja Kemény Feri barátunk e hó 18.-án d. u. 3-kor vezeti oltárhoz bájos menyasszonyát Hirschl Annuskát a murskasobotai izr. templomban. A boldog ifju párnak kívánunk sok szerencsét.

— Rothermere lord a magyar menekülteknek. Mikor Rothermere lord először emelte fel szavát a magyarok érdekében, bizonyos körök azzal igyekeztek megvádolni, hogy őtet a magyar zsidók megfizették. Érdekes cáfolata e vádaskedésnek most az a Budapestről érkező hír, hogy Rothermere lord százezer font sterlinget küldött a Magyar Kereskedelmi Bankhoz a magyar menekültek segélyezésére. Ezen összeg a szomszéd államokból menekült magyarok segélyezésére fordítandó, nemre, vallásra és politikai felfogásra való tekintet nélkül. Ha egy fontot csak kétszázötven dinárral számítanak is, még akkor is igen szép summát jelent ezen adomány.

— Botrány a turniščeai képviselő vá-

lasztáson. A turniščeai szavazást még a kezdetén egy sajnálatosan botrányos eset zavarta meg. Az elnöklő Franc Zavesnik dolnja-lendavai járásbíró Cs. J. nedeljai hetvenkét éves szavazót állítólag valami szabálytalanságot úgy arcul csapta, hogy az illető az ütésbe beleszédült. Ebből a sajnós esetből kifolyólag történt az a meglepetés, hogy a szavazóknak több mint fele tartózkodott a szavazástól; 865 szavazó közül csak 413 szavazott le. A többi kijelentette, hogy ilyen elnöklés mellett nem kíván szavazati jogával élni.

— Az »Old Glory« a tengerbe veszett. Az »Old Glory« nevű repülőgép, mely három utassal akart Angliából átrepülni Kanadába, minden bizonyossággal a tengerbe veszett. A legnagyobb szorgalommal kifejtett kutatás után sem tudtak eddig nyomára akadni.

— A »Páris«-i tüntetés. Nagy tüntetés készül Párisban az amerikai legionárisok ellen. Amerikából tizenegyzéceán járó gőzös indult el tizenötezer amerikai legionárusal, hogy meglátogassák a francia csatatereteket. Most Párisban attól tartanak, hogy ellenük hatalmas tüntetés lesz. Ugyanis a szociálisták, kommunisták, az emberi jogok ligája, sőt még frontheresok szövetsége is megtiltotta tagjainak, hogy a fogadtatáson megjelenjenek. Tiltakozni akarnak az ellen a látszat ellen, mintha az amerikai hadseregnek döntő szerepe lett volna a háború kimenetelére. A kormány persze azt szeretné, ha a fogadtatás minél fényesebb lehetne s azért mindent elkövet, hogy sikert érjen el. Összesen harmincezer amerikai legionáriust várnak.

Szerkesztői üzenet.

K. P. Kérem sziveskedjen R. úrnak T.-re néhány üvegtollat küldeni. — G. J. K. Köszönet a küldeményért. Várjuk a beígért tárcába valókat. — K. L. Z. Köszönöm a megtérített sürgönydíjat és a küldeményt. A csekkről K.-ral beszéllek.

KRAJCSICS LÁSZLÓ:

ŐSZ.

»Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,

Még zöldel a nyárfa az ablak előtt.

De látod amottan a téli virágot? Már hó takarja el a bérci tetőt!

Még ifju szivemben a lángsugarú nyár

S még benne virít az egész kikelet

De ime sötét hajam őszbe vegyül már,

A tél dere már megüté fejemet . . .

Szeptember végén . . .

Petőfi Sándortól.

A szerelem a legnagyobb földi hatalom! Az ifjúság a legdrágább földi kincs! A magyar költők halhatatlan nagy királya, — mint minden nagy költő — megérezte ezt, amikor rája lehelt az első szeptember hűvös fúvata. És a veszendő kincs értékének megfelelően följajdult e gyönyörű versben. Szívének érzékeny húrjait végigrezegte a fájdalom; abban a biztos

tudatban, hogy az őszi szél és a fallombok szomorú hullása az ő veszendő ifjúságának is jelképezője.

Közös sorsa ez, minden születet léleknek! Talán nincs is a földnek olyan kérges szivű lakója — még a kannibálok között sem, — aki egy napon el ne vonulna valamely magányos zugba, ahol senkisémet látja; és ott: titkon, csendben el ne siratná elvesztett kincsét, amit viszont többé, soha, de soha, föl nem talál!

Az ősz, e szomorú évszak már újra ránk köszöntött. Ez a szomorú vándor, aki minden évben elmegy, de mintha meg lenne átkozva, furcsa körpályáján vándorolna, újra, és újra, vissza-vissza tér.

Én nem haragszom e jó vándorra; hiszen az éléskamarákat ő tölti meg, de valami mágnetikus ereje van, ha borus egével hűvös éjszakáival vagy komor szelével mellünkre fekszik, kedélyünkre jár, ilyenkor több mint szimbólum; lehangoz és sirásra készlet.

Engem is „megfogott“ az első hideg lehelet és belőlem is érzelmeket csalt ki. Szeretném elmondani, hogy ne fájjon csak nekem, hanem a fájdalmas gyönyört érezzék meg a t. olvasók is.

Minden író, a maga módja szerint sírja el fájdalomát. Én a magamét levél formájában szeretném, mert az a hitem, hogy így legszebben lehet kifejezni azt a nagy érzelmet, mely édes mindnyájunké, vagy volt, vagy lesz.

(A levél.)

Édes Luciám!*)

Eljövök Hozzád, újra, e sorok révén a hervadások hónapjában, és elmondom Neked panaszomat, mely onnan belülről, a szivből jő. Elhiszed-e hogyha még itt, ott, „nyílnak a virágok“ s ha zöldel is a nyárfa, de azért csak csalía látszat az?

Tudod-e, hogy elszállt az akácillat? Emékszel-e, hogy zengtek-bongtak a májusi napok? . . . S-most? Huh! Fúj a szél.

Ah, hát ilyen rövid a tavasz? Madárdal, tarka mező, minden elmúlt. Mi történt, nem-e álmodom? De mondd csak, hogy másról is beszéljünk, szerettél-e engem? Oh nem kérdezem még egyszer, tekintsd úgy, mintha nem is szóltam volna róla. De mégsem!

(Polyt. köv.)

*) Költött név. (a szerző.)

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 18. septembra popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

MACISTE U LAVLJEM KAVEZU

Velebne cirkuske atrakcije u 7 činova.

U glavnoj ulozi: BARTOLOMEO PAGANO.

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din., spodnje lože 10 Din., in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA szept. 16.

100 kg.	Buza	Din.	290—
»	Rozs	»	275—
»	Zab	»	200—
»	Kukorica	»	225—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	300—
»	Széna	»	60—50
»	Bab cseres.	»	300—
»	vegyes bab	»	100—
»	Krumpli	»	200—
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	1500—1800

BENKO: szept. 16.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9—	10—
Úszó	7—	8—	9—	10—
Tehén	—	—	3—	7—
Borju	—	—	—	12:50
Sertés	—	—	—	18—
Zsir I-a	—	—	28—	28—
Vaj	—	—	—	30—
Szalonna	—	—	—	24—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1—

PéNZ.

1	Dollár	=	Din.	56:70
1	Pengő Budapest	=	»	10—
1	Schil. Bécs	=	»	7:99
1	Kor. Praga	=	»	1:67
1	Lira	=	»	2:46
				Zürichben 100 Din = 9.135 sfrk.

ELADÓ.

1 Singer kis Cylinder varógép 5 éves jó karban. Ára 1250 Din. FILO JÁNOS Čekefa (Fokovci mellett) p. Prosenjakovci.

GAZDÁLKODÁS.

Fehérnemű mosás.

Szenny (piszok) a fehérneműn és a fehérnemű gyapju, len selyem fonal között összegyűlt bőrhám, utcapor, korom, melyet a bőr faggyumirigyének kenőcsös váladéka és az izzadság összetapaszt a fehérneművel. Kivételes esetekben zsír, vér, bélsár, vizelet stb. is szennyezi a fehérneműt, de ezek eltávolítása a fehérneműből külön és különös beavatkozást igényelnek és mindig mosás előtt végzendők és pedig azért, mert ha a vért például forró vízbe tesszük az kocsonyaszerű alvadékok képez a gyapju fonalak (összesodort gyapju szálak szőrszálak) között, amelyet onnan kioldani nagyon nehéz.

Ha a vér, zsír, stb. mentes szennyes fehérneműt hideg vízbe tesszük, a szenny feloldódik és a vízben eloszlik, a fehérnemű megtisztul. Mivel ez lassu folyamat, ezt siettetjük vegyileg és és fizikailag, sőt leggyakrabban méhánikailag is, ez a mosás.

Vegyileg. A vízhez, hogy lágyabb legyen, tehát hogy az oldóképességet fokozzuk lúgot, szódát keverünk (ezt helyettesíti az olcsó esővíz, de elég jó a patakvíz is.) Régebben a szapulóba rakták a szennyes ruhát, szitált fahamuval rétegezve és azt leforrázták miáltal »hamuszir« keletkezett és ez oldja a szenny. (Némelyek petrolumot is használtak.) Klórmész tartalmazó mosóporok, folyadékok szétrágnak a fehérneműt, szintúgy az erős lúg és ezért nem használandók

Fizikailag. Meleggel. A meleg olvasztja (ne tévesszék össze az oldással) a faggyút és ezáltal könnyebben leválik a ruhaneműről. A meleg legalkalmasabban forró víz, vagy gőzzel alkalmazandó. (Gyertya pecsétek litató papirosok közé fektetve száraz meleggel (vasalóval) olvasztandók.

Mehánikailag. Dörzsölés sel. Kézzel, rumplival, súlykolóval, lapicával, mosó gépekkel, melyek közül csak azok a jók, melyek a fehérneműt nem tépik, túlerősen nem sajtolják. Az áramló víz is mechanice hat.

Szabálynak vehető, hogy ne várjunk a szennyes fehérnemű mosással addig, amíg a szenny (a faggyu) megavasodik, mert a szenny bomlási termékei úgy átrágnak, megporhanyítják a fehérneműt, akár a klórmész. A piszok megavasodása (vegybomlása) a fehérnemű kellemetlen szagáról ismerhető fel. Az ilyen szennyes ruhát előzetes kioldás nélkül ne tegyünk forró vízbe!

A mosás sorrendje: A zsíros, véres, fekete kávé, vörös boros, stb. foltos, pecsétes ruhát külön válogatjuk, azokból a pecséteket, foltokat eltávolítjuk; hogy hogyan, arról máskor írunk, mert igen komplikált azok kioldása. I. A szennyes ruha langyos vízbe teendő fél napi, éjszakai szennyduzzasztás után a patakban avagy teknőben langyos lágy vízzel kidörzsöljük. II. Éjszakai áztatás, meleg

vízben szappannal és rumplival dörzsölés. III. Áztatás, szappulás, főzés, szappanos dörzsölés.

Mindenik után hidegvízben öblítés, kékités és teregetés következik. Ezek a mosási módok főleg lenszövetre vonatkoznak, némi óvatossággal selyemnél sőt gyapjunál is alkalmazhatók.

KÖZGAZDASÁG.

Jugoszlávia idel terméséről összegyűjtött adatok szerint az elért eredmények az egyes eredményeknél a következők: Buzával be volt vetve 1.025.936.8 hektár terület s ezen termelt 12.677.921 métermázsa buza. Rozssal bevetettek ebben az évben 180.740.5 hektár földet és termelt 2.063.992 métermázsa roz. Árpával bevetettek 215.268 hektárt, termelt 2.836.873 mm. árpa. Zabbal be volt vetve 136.142 hektárnyi terület, amelyen termelt összesen 1.104.586 métermázsa zab. A kukorica terméséről az adatok még nincsenek teljesen összegyűjtve.

A dohány árusok jutaléka négy százalék lesz. Háború előtt a dohány árusok jutaléka nyolcz százalék volt, melyet 1918 ban az SHS monopol igazgatóság hat százalékra szállított le. Most ujabban az a meglepetés érte a dohány kisárusokat, hogy a monopol igazgatóság ismét egy százalékkal leszállította a jutalékokat. Minthogy pedig a hat százalékból egy percent úgy is a rokkant alapé, a trafikosnak csak négy százaléka marad meg. A trafikosok szövetsége most panasszal fordult a pénzügyminisztériumhoz s követeli a sérelmes rendelet visszavonását. A benyújtott terjedelmes memorandumban kifejtik a trafikosok, hogy a négy százalékkal a dohány romlás, cigaretta szakadás, hibás csomagolásból előálló kár sem térül meg, arról pedig szó sincsen, hogy a rezszi költségek is fedezve volnának. A trafikosok azzal fenyegetőznek, hogy ha rendeletet vissza nem vonják, beszüntetik a dohányárusítás, nem törődve azzal, hogy a dohányzóknál milyen lesz ennek a lépésnek a hatása.

Kodaji je v Markišavci

2640 □ kl. lepega loga,

2640 □ kl. oratje zemle.

Več se zvej v

PREKMURSKI TISKARNI.

Vsakovrstne sirove
k o ž e

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb őszi és téli
divatlapok, kaphatókIZIDOR HAHN papirkeres-
kedésében
Murska Sobota.

Razglas.

Občinski urad na Cankovj razglašuje občinstvu, da se vršijo od tega leta naprej živinski, kramarski in konjski sejmi na sledeče dneve in to: 1.) Dne 24. septembra: tj. (na Rupertovo). 2.) Dne 11. novembra: tj. (na Martinovo). 3.) V pondeljek po Cvetni nedelji, 4.) V pondeljek po Sv. Trojstva nedelji (prvi pondeljek po risalih).

Občinstvo se vabi, da bi se na navedene sejme, ker je to v interesu celega gornjega Prekmurja, čim več udeležili.

Ker se na Cankovi nahaja Carinarnica, se živina lahko takoj zacarini in za izvoz odpravi.

Občinski urad
CANKOVA.

Mulatságokra

konfetti-, serpen-
tin és vicces lapok,
nagyban és kicsi-
ben kaphatók :-

Izidor Hahn

könyvkereskedésében
Murska Sobota.

NEMECZ JANEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusít bámulatos olcsó áron: épületvasalást, tűzhelyeket, gépolajat, gépalkatrészeket, dobsint, vizmutatóüveget, kenőszelencéket, felvonó serlegeket, tömlőket, tömitőanyagot, valamint minden

Puch

vas és gépszakmába vá-
gó anyagot. Biciklik ál-
landóan nagy választék-
ban PUCH motorkerékpárok és alkatrészek Prekmurje
vezérképviselője.

Styria

Világhírű Urania írógépek raktára.

PERGAMENT
PAPIRse dobi po dnevnoj ceni
na malo in na veliko pri:IZIDOR HAHN
MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpoküpjete Vase potrebscsine za zénitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj náca.

Velika záloga zenszki krscsákov i rázno traletao i drobno blágo.

Szolidna posztré'zba! Niszike cène!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom

MURSKA SOBOTA

Glávni trg. Bergerova hisa

ÁLLANDÓAN
KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir " " 23-28

Háj " " 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben

MURSKA SOBOTA.